

1. Kansen voor alle kinderen: ook aandacht voor gezonde voeding!
2. Rapport 'Vrouwen in de Knel' van de Nationale Ombudsman
3. Gegevensuitwisseling om burgers met zorgschulden te identificeren
4. Ondernemend uit de schulden, gemeenten bieden hulp
5. Maatwerk in de Participatiewet
6. Handreiking bijstand migranten
7. Project Ingeschakeld: samenwerking pro en vso scholen, werkgevers en gemeenten voor soepele overgang naar werk van leerlingen
8. Subsidieoproep 3^e ronde kennisprogramma Vakkundig aan het werk
9. Positief advies beschut werk, maar nog geen beschut werkplek?
10. Oproep aan gemeenten: aanvragen herindicatie Wsw-ers
11. Gelijke Kansen en Non-Discriminatie, ondersteuning aangeboden bij horizontaal ESF-thema
12. Opvragen loonstroken bij werkgevers in verband met loonkostensubsidie
13. Algemene Verordening Gegevensbescherming
14. Gegevensuitwisseling bij het levensvatbaarheidsonderzoek in het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz): tijdige afspraken nodig
15. Aanvraagformulier voorschot in 2017 op kosten bijstand staat online
16. Campagne 'Weet hoe het zit'
17. Eenmalige gegevenslevering doelgroepregister
18. Inwerkingtreding wet beëindigingsgrond bij jihadisme

1.Kansen voor alle kinderen: ook aandacht voor gezonde voeding!

In wijken met een lage sociaal-economische status wonen over het algemeen meer kinderen met overgewicht; informatie hierover door het CBS vindt u [hier](#). Kinderen met overgewicht en obesitas hebben een grotere kans op gezondheidsproblemen dan kinderen met een gezond gewicht, zowel fysiek als mentaal. Informatie over overgewicht bij Volksgezondheid en Zorg vindt u [hier](#).

Het verdient daarom aanbeveling om bij de aanpak van armoede onder kinderen ook aandacht voor gezonde voeding te hebben. Veel gemeenten zetten hier al op in en werken daarbij nauw samen met andere organisaties, zoals scholen, de GGD en private partijen, zoals supermarkten. In de gemeente Den Haag is 21 september jl. de pilot 'Groenteboxjes' gelanceerd. Het project voor de groentebox is een initiatief van Jongeren Op Gezond Gewicht (JOGG) en de Haagse Aanpak Gezond Gewicht (HAGG), in samenwerking met de ministeries van VWS en SZW. Daarbij wordt de verbinding gelegd tussen gezondheid en armoede, door in te zetten op gezonde voeding in gezinnen met jonge kinderen (2 tot 4 jaar), waar sprake is van armoedeproblematiek.

Dit Haagse project kan dienen als een goed voorbeeld voor andere gemeenten, die ook met een integrale aanpak aan de slag willen.

Dankzij het commitment van de gemeente Den Haag, die hiervoor middelen beschikbaar stelt, de kennis en expertise van de HAGG, de geslaagde aanpak van JOGG-gemeente Rotterdam en de bereidheid van Albert Heijn om groente te leveren tegen kostprijs krijgen 500 peuters een groentebox uitgereikt via de voorschoolse opvang in stadsdelen met een hoog percentage gezinnen met een laag inkomen. De kinderen nemen deze groenteboxjes mee naar huis, waarmee het thuis eten van groenten wordt gestimuleerd. De groentebox bevat verschillende soorten groenten en fruit en eenvoudige recepten om hier gezonde snacks mee te maken. Ook ontvangt elke kleutergroep op een voorschool een doos met groenten. Hiermee kunnen de peuterleidsters op locatie groentesnacks maken, samen met de kinderen. Door het goede voorbeeld te geven worden de kinderen gestimuleerd om vaker een gezonde snack te eten. Deze groenteboxjes passen in het voedingsbeleid wat de voorscholen hanteren en waarin HAGG de voorscholen adviseert.

In de groentebox zit een folder over de workshop 'goed voor weinig'. Deze workshop -aangeboden door financieel adviseurs vanuit de afdeling armoedebeleid van de gemeente Den Haag en een

diëtist- is bedoeld voor ouders met een klein budget, die gezonde en voedzame maaltijden willen bereiden voor hun gezin.

Wilt u meer weten over hoe u in uw gemeente een gezonde leefstijl van kinderen kunt bevorderen? Informatie over de JOGG vindt u [hier](#). Informatie over de HAGG vindt u [hier](#).

2. Rapport 'Vrouwen in de Knel' van de Nationale Ombudsman

De Nationale Ombudsman heeft op 6 juli 2017 het rapport 'Vrouwen in de Knel, een onderzoek naar knelpunten in de vrouwenopvang' gepubliceerd. Dit rapport brengt knelpunten in kaart die vrouwen ervaren in de toegang tot, het verblijf in en de uitstroom uit de vrouwenopvang. Uit het onderzoek blijkt onder meer dat het voor vrouwen in de vrouwenopvang zeer moeilijk kan zijn zelfstandig hun weg te vinden in regelingen. Ik steun een tweetal projecten die tot doel hebben om de (schuld)hulpverlening aan kwetsbare doelgroepen, zoals vrouwen in de vrouwenopvang te verbeteren en de (financiële) zelfredzaamheid te vergroten.

- Fier, het expertise- en behandelcentrum voor geweld in afhankelijkheidsrelaties, richt zich op het ontwikkelen van een handboek over (problematische) schulden en armoede in de context van geweld in afhankelijkheidsrelaties. **Dit handboek wordt medio 2018 verwacht.**
- Daarnaast loopt er een project van de Federatie Opvang, dat leidt tot professionalisering van de schuldhulpverlening en begeleiding van mensen in de maatschappelijke- en vrouwenopvang en mensen die daarin dreigen te geraken. **Dit project voorziet in kennisdeling en trainingen en wordt eind 2018 afgerond.**

Graag breng ik ook het rapport en de aanbevelingen van de Nationale Ombudsman onder uw aandacht, gelet op de aanbevelingen aan de gemeenten. Dit geldt ook voor een ander recent rapport, *'Moeder en kind verlaten de vrouwenopvang, (wie) is dat een zorg'* van Toezicht Sociaal Domein / Samenwerkend Toezicht Jeugd (Utrecht, mei 2017).

Ik roep gemeenten op de aanbevelingen uit beide rapporten ter harte te nemen.

Het onderzoek van de Nationale Ombudsman vindt u [hier](#) en het rapport van het Toezicht Sociaal Domein/Samenwerkend Toezicht Jeugd vindt u [hier](#).

3. Gegevensuitwisseling om burgers met zorgschulden te identificeren

In de vorige Verzamelbrief informeerde ik u over een nieuwe regeling, die sinds 1 juli 2017 van kracht is; deze vindt u [hier](#). Met deze regeling mag het Centraal Administratie Kantoor (CAK) informatie over wanbetalers in het bestuursrechtelijk premieregime verstrekken aan gemeenten. Deze regeling is niet alleen van toepassing voor bijstandsgerechtigden. In het kader van het voorkomen en verminderen van het aantal wanbetalers zorgpremie mogen gemeenten informatie opvragen bij het CAK over alle wanbetalers in hun gemeente. Het betreft onder andere het burgerservicenummer en de hoogte van de schuld bij het CAK. **Gemeenten kunnen deze gegevens gebruiken om inwoners in het bestuursrechtelijke premieregime gericht te benaderen en hen te helpen bij hun schuldenproblematiek.**

4. Ondernemend uit de schulden, gemeenten bieden hulp

Binnen de schuldhulpverlening zijn verschillende vormen van dienstverlening denkbaar, waaronder stabilisatie, budgetadvies/-beheer en het treffen van een schuldregeling met schuldeisers. Gemeenten mogen geen uitsluitinggronden in het kader van de schuldhulpverlening hanteren. Zij moeten, ook in geval van mensen met een onderneming, een individuele afweging maken. Het simpele feit dat er sprake is van een onderneming is niet voldoende om geen schuldhulpverlening aan te bieden. Wanneer sprake is van een levensvatbaar bedrijf en de ondernemer voldoet aan de voorwaarden kan het Besluit bijstandverlening zelfstandigen worden ingezet.

Onder de titel 'Ondernemend uit de schulden, gemeenten bieden hulp' heeft SZW vijf filmpjes laten maken van vier organisaties die gemeenten kunnen inzetten om te helpen bij de schuldhulpverlening aan ondernemers. De filmpjes duren ongeveer acht minuten per stuk:

- één compilatiefilmpje, waarin Mirjam van Praag (onder meer professor Ondernemerschap en Organisatie aan de Universiteit van Amsterdam) het belang aangeeft van tijdige hulp aan ondernemers in de schulden;
- vier filmpjes met de aanpak van respectievelijk *De Rotterdamse Zaak*, *MKB Doorstart*, *Over Rood* en *155 Help een bedrijf*.

Eind september is via een Nieuwsbericht op Rijksoverheid.nl aandacht gevraagd voor de filmpjes; dit bericht vindt u [hier](#). Een directe link naar de filmpjes vindt u [hier](#), via het youtube kanaal van het ministerie van SZW, onder 'afspeellijsten'.

Wanneer u meer wilt weten over de mogelijkheden die de gemeente heeft om ondernemers met schulden te helpen, dan verwijzen we u ook graag naar de Divosa werkwijzer "Dienstverlening voor zelfstandigen met schulden inrichten". Deze vindt u [hier](#).

5. Maatwerk in de Participatiewet

In opdracht van het ministerie van SZW heeft het CBS een kwalitatief [onderzoek](#) uitgevoerd om meer inzicht te krijgen in de mate waarin gemeenten maatwerk leveren bij het toepassen van de kostendelersnorm en om na te gaan of hierover kwantitatieve gegevens zouden kunnen worden verzameld door het CBS. De conclusie is dat gemeenten bekend zijn met de mogelijkheden om maatwerk te leveren. Ook blijkt dat gemeenten maatwerk beperkt gebruiken. Indien er maatwerk geleverd wordt gaat het meestal om een situatie die door de gemeenten als 'schrijnend' beoordeeld wordt.

Over de mogelijkheid maatwerk te leveren en de manier waarop gemeenten om kunnen gaan met tijdelijk verblijf is in de Verzamelbrief gemeenten 2015-2 meer uitleg gegeven.

Een voorbeeld van een situatie waar gemeenten ook financiële middelen hebben ontvangen om ondersteuning te leveren is die van ouderen met een onvolledige AOW. Specifiek voor ouderen met een laag inkomen hebben gemeenten voor 2017 en 2018 daarvoor in totaal € 7,5 miljoen aan het budget voor armoedebestrijding toegevoegd [gekregen](#). Weliswaar kunnen ouderen met een onvolledige AOW via de Sociale Verzekeringsbank een beroep doen op Aanvullende Inkomensondersteuning voor Ouderen (AIO), maar zij zijn op de gemeente aangewezen in situaties waarin bijzondere bijstand nodig kan zijn, bijvoorbeeld waar men zich moet aanpassen aan situaties waarin de kostendelersnorm van toepassing is. In de verzamelbrief gemeenten 2016-2 is daarvoor aandacht gevraagd.

6. Handreiking bijstand migranten

Iedereen die in Nederland woont en kan worden gelijkgesteld met een Nederlander, kan aanspraak maken op bijstand op grond van de Participatiewet. Dit geldt zowel voor burgers van de Europese Unie (EU-burgers) als voor vreemdelingen uit derde landen (derdelanders). Een beroep op bijstand kan echter wel gevolgen hebben voor het verblijfsrecht. In de praktijk blijkt het niet altijd duidelijk te zijn wanneer er nu wel en niet recht is op bijstand. Ook is niet altijd duidelijk wanneer en hoe een melding gedaan moet worden bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). In de verzamelbrief aan gemeenten 2016-2 van 29 december 2016 is hierover een handreiking aangekondigd. Deze handreiking is bijgevoegd als bijlage 1.

Tevens is het formulier aangepast waarmee gemeenten een beroep op bijstand aan de IND kunnen melden. Dit formulier is bijgevoegd als bijlage 2.

7. Project 'Ingeschakeld': samenwerking pro en vso scholen, werkgevers en gemeenten voor soepele overgang naar werk van leerlingen

Met de verzamelbrief van 14 juli 2017 heb ik u geïnformeerd over het project 'Ingeschakeld', dat zich richt op de wijze waarop de samenwerking tussen scholen, werkgevers en gemeenten verder ondersteund kan worden om leerlingen uit het praktijkonderwijs en het voortgezet speciaal onderwijs goed toe te leiden naar werk.

Het project wordt breed gedragen door de koepels van het vso en praktijkonderwijs (en daarmee de PO-Raad en de VO-raad), werkgeversorganisaties (AWVN/ De Normaalste Zaak), Landelijke Cliëntenraad, VNG, Divosa, OCW en SZW. De scholenkoepels en de werkgevers hebben de aanzet gegeven tot dit project vanuit de urgentie om leerlingen met arbeidsbeperkingen, die aan het werk kunnen, ook daadwerkelijk aan het werk te krijgen.

De betrokken organisaties hebben op 3 oktober 2017 hun goedkeuring gegeven aan het projectplan, zodat de uitvoering nu van start kan gaan. De opzet is om in minimaal 10 regio's aan de slag te gaan met verbinden van netwerken van werkgevers en scholen. Met de gemeente als belangrijke faciliterende partij. Bij dat proces wordt ook geïnvesteerd in het ophalen van goede voorbeelden die ter inspiratie van anderen kunnen dienen. Het Projectplan 'Ingeschakeld' is bijgevoegd als bijlage 3.

Een van de eerste zichtbare stappen van project 'Ingeschakeld' is het organiseren van drie regionale bijeenkomsten, om het veld van werkgevers, scholen en gemeenten te informeren over het project en de aanwezige behoeften naar samenwerking te verkennen.

Deze bijeenkomsten vinden dit najaar plaats:

- 22 november in regio Midden;
- 23 november in regio Zuid;
- 29 november in regio Noord.

Zodra informatie over de locaties bekend is wordt u hierover geïnformeerd.

U bent van harte uitgenodigd één van deze bijeenkomsten bij te wonen en in gesprek te gaan met scholen en werkgevers over wat in uw regio nodig is voor de begeleiding van jongeren met arbeidsbeperkingen.

Ik doe graag een beroep op uw medewerking aan dit project, zodat we daadwerkelijk kunnen bijdragen aan ontwikkelingskansen voor deze jongeren die aan het werk willen en kunnen.

8.Subsidieoproep 3^e ronde kennisprogramma Vakkundig aan het werk

Van 22 juni tot 30 november is het voor gemeenten mogelijk om subsidieaanvragen in te dienen voor de derde subsidieronde van het kennisprogramma Vakkundig aan het werk.

Aanvragen kunnen ingediend worden tot 30 november.

In deze derde subsidieronde gaat het om twee programmalijnen: methodisch werken en integraal werken.

- Bij de lijn integraal werken gaat het om het vergroten en bundelen van kennis over effectieve werkwijzen om met verschillende professionals de meervoudige problematiek van cliënten te adresseren en adequate dienstverlening te bieden. Belangrijk doel is om de samenwerking tussen professionals van verschillende domeinen te concretiseren en om gezamenlijk te leren.
- Bij de lijn methodisch werken gaat het om effectieve interventies ter bevordering van methodisch werken in de gemeentelijke uitvoering. Methodisch werken betekent doelgericht handelen op basis van een binnen de beroepsgroep geaccepteerde methodiek, waarbij de effectiviteit van de methode zoveel mogelijk op bewijs is gebaseerd.

Het kennisprogramma Vakkundig aan het werk is opgezet door VNG, Divosa, UWV en de ministeries van SZW en VWS en wordt uitgevoerd door ZonMw. Doel van het programma is gemeenten te ondersteunen bij het plaatsen van zoveel mogelijk mensen in zo regulier mogelijk, betaald werk en het terugdringen van armoede en problematische schulden. Dit doet het programma door de ontwikkeling van toepasbare kennis over de effectiviteit en implementatie van interventies in de gemeentelijke praktijk te stimuleren.

Voor een beschrijving van de programmadoelstellingen, programmalijnen en de voorwaarden voor het indienen van een aanvraag kunt u terecht op de website van ZonMw.nl.

De informatie over integraal werken vindt u [hier](#).

De informatie over methodisch werken vindt u [hier](#).

9. Positief advies beschut werk, maar nog geen beschut werkplek?

Sinds 1 januari 2017 zijn gemeenten verplicht om beschut werk aan te bieden aan mensen met een positief advies beschut werk. Deze verplichting geldt tot het aantal plekken dat een gemeente volgens een ministeriële regeling jaarlijks moet realiseren. Het gaat om mensen uit de doelgroep van de Participatiewet en om mensen met een uitkering van UWV. De aantallen beschutte werkplekken per gemeenten in 2017 en de voorlopige aantallen voor 2018 vindt u [hier](#).

Het kan gebeuren dat mensen wél een positief advies beschut werk hebben, maar nog niet terecht kunnen op een beschut werkplek. De vraag is dan: wie heeft de verantwoordelijkheid om deze mensen in beeld te houden en te activeren, tot het moment dat een geschikte beschut werkplek beschikbaar is? Hiervoor gelden drie uitgangspunten voor drie verschillende situaties:

1. Het gaat om iemand uit de doelgroep van de Participatiewet: de gemeente is verantwoordelijk.
2. Het gaat om iemand met een uitkering van UWV; de gemeente kan geen beschut werkplek bieden, omdat het aantal beschut werkplekken uit de ministeriële regeling voor deze gemeente in het betreffende jaar al is gerealiseerd **en de gemeente heeft besloten niet méér beschut werkplekken te realiseren**: UWV is verantwoordelijk. UWV en gemeenten kunnen in overleg afwijken van dit uitgangspunt. Op grond van artikel 7, zevende lid van de Participatiewet kunnen zij overeenkomen dat de gemeente voor deze mensen ondersteuning en voorzieningen aanbiedt. Het is aan partijen om hierover afspraken met elkaar te maken.
3. Het aantal beschut werkplekken uit de ministeriële regeling is in de betreffende gemeente nog niet gerealiseerd, maar voor de betrokkene is tijdelijk geen passende beschut werkplek beschikbaar: de gemeente is verantwoordelijk.

Welke ondersteuning en voorzieningen bieden gemeenten en UWV in deze situaties aan?

- Voor gemeenten geldt dat in de Participatiewet staat dat zij in een verordening vastleggen welke voorzieningen zij aanbieden, tot het moment dat een beschut werk dienstbetrekking aanvangt.
- Voor UWV-klienten geldt maatwerk: UWV biedt de best passende dienstverlening binnen de landelijke beleidskaders van UWV.

10. Oproep aan gemeenten: aanvragen herindicatie Wsw-ers

Tot de doelgroep van de banenafpraak horen onder meer Wsw-ers met een geldige Wsw-indicatie. In de afgelopen periode is gebleken dat voor veel Wsw-ers de indicatietermijn is verlopen, waarna geen gebruik is gemaakt van de mogelijkheid om een herindicatie bij het UWV aan te vragen. Daarmee beschikken deze mensen niet meer over een geldige indicatie en komen om die reden niet meer in aanmerking voor opname in het doelgroepregister voor de banenafpraak. SZW en UWV achten dit niet wenselijk.

Volgens de Wsw is het college verantwoordelijk voor het aanvragen van een herindicatie. SZW roept gemeenten op voor de Wsw-ers van wie de indicatietermijn inmiddels is verlopen een herindicatie bij het UWV aan te vragen. Met het UWV is afgesproken dat zij deze aanvragen in behandeling nemen. Daarnaast is het belangrijk dat de gemeente de indicatietermijn van Wsw-ers met een geldige Wsw-indicatie goed in de gaten houdt, zodat zij op tijd een herindicatie bij UWV kan aanvragen.

De mogelijkheid voor het aanvragen van een herindicatie is neergelegd in de Wsw, artikel 11, eerste lid, en in het Besluit uitvoering sociale werkvoorziening en begeleid werken, artikel 2, eerste lid:

- *"Het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen verricht op aanvraag van het college periodiek herindicatie van geïndiceerden overeenkomstig de krachtens artikel 6, tweede lid, onderdeel a, gestelde regels (...)"*.

- *"Telkens uiterlijk 16 weken voor het verstrijken van de geldigheidsduur van een indicatie vraagt het college van de gemeente waar de geïndiceerde woont namens de geïndiceerde een herindicatie aan bij het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen."*

11. Gelijke Kansen en Non-Discriminatie, ondersteuning aangeboden bij horizontaal ESF-thema

Per 7 juni 2017 werkt het Agentschap SZW samen met het campagnebureau BKB B.V. voor het horizontale ESF-thema Gelijke Kansen en Non-Discriminatie (GKND). In één jaar tijd worden de 35 arbeidsmarktregio's (AMR's) op enthousiasmerende wijze begeleid om het ESF-thema onder de aandacht te brengen. Hiervoor zetten zij de volgende activiteiten in:

- Gelijke Kansen Galerij Tour – Een tour door Nederland langs diverse plaatsen die van belang zijn geweest voor GKND. Tijdens deze tour krijgen de aanwezigen aansprekende voorbeelden te zien en de mogelijkheid met elkaar in gesprek te gaan over hun eigen ervaringen. Op deze manier wordt het enthousiasme over GKND bij de AMR's op een actieve manier aangewakkerd, waarbij ze ook met elkaar kunnen kennismaken en kennis kunnen delen.
- Online tuin – Iedere AMR krijgt op een website ruimte om de eigen doelstellingen en voorbeelden op het gebied van GKND te etaleren.
- Grassroots trainingen: Binnen iedere AMR worden personen getraind hun enthousiasme over GKND breder te verspreiden. De aanwezigen worden gepositioneerd als lokale leiders en uitgerust met verhalen en oefeningen om het bewustzijn in hun eigen regio te laten groeien en verstevigen.
- Toolkit: Via de online toolkit worden aan de AMR's middelen verstrekt om de aanpak die ze hebben ontwikkeld en de daarbij behorende projecten uit te dragen via on- en offline media. Ook kunnen ze met de toolkit zelf activiteiten ontplooiën en activiteiten uitbreiden om het thema GKND uit te blijven dragen.

Het Agentschap SZW biedt de inzet van het campagnebureau als service aan voor alle arbeidsmarktregio's die ESF-subsidie ontvangen vanuit het Agentschap SZW.

Wilt u meer weten over deze service neemt u dan contact op met Patricia Vos van Agentschap SZW, e-mail p.vos@agentschapszw.nl.

Charter Diversiteit

Overigens kan de gemeente ook als werkgever zich inzetten op het thema Gelijke Kansen en Non-Discriminatie, bijvoorbeeld door het Charter Diversiteit te ondertekenen. De vier grote gemeenten hebben dit al gedaan. Amsterdam en Den Haag willen bijvoorbeeld als werkgever een voorbeeldfunctie vervullen én ook de ondernemers binnen de stadsgrenzen aansporen de diversiteit te bevorderen. Eind 2017 zullen ook een flink aantal middelgrote gemeenten het Charter ondertekenen. Graag breng ik de mogelijkheden van het Charter Diversiteit onder uw aandacht. Zo biedt het Charter Diversiteit de mogelijkheid om via een netwerk van bedrijven die zich inzetten voor diversiteit en inclusie, ervaringen uit te wisselen en relevante kennis op te doen en te verdiepen.

Meer informatie over wat het Charter uw gemeente kan bieden, of direct aanmelden, kan via www.diversiteitinbedrijf.nl.

12. Opvragen loonstroken bij werkgevers in verband met loonkostensubsidie

Graag informeer ik u over een praktijkvraag loonkostensubsidie op grond van artikel 10d van de Participatiewet. Enkele werkgevers hebben aangegeven dat er gemeenten zijn die alleen loonkostensubsidie uitbetalen na overhandiging van loonstroken door de werkgevers aan die gemeenten. Uit die loonstroken moet de daadwerkelijke loonbetaling blijken conform de arbeidsovereenkomst aan belanghebbende. De werkgevers zijn van oordeel dat zij in het kader van

de Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp) deze loonstroken niet aan de gemeenten mogen verstrekken.

In het algemeen is het goed dat werkgevers voorzichtig omgaan met het verstrekken van loonstroken aan de gemeente. Loonstroken bevatten persoonsgegevens; een persoonsgegeven is ieder gegeven dat herleidbaar is tot een natuurlijk persoon. Dergelijke gegevens staan zeker opgenomen op loonstroken. Deze gegevens mogen niet zomaar verwerkt worden. Gemeenten hebben echter wel de mogelijkheid om, ondanks het feit dat sprake is van persoonsgegevens, informatie te verkrijgen van de werkgever en/of werknemer. Gemeenten hebben in het kader van de Participatiewet bevoegdheden gekregen om informatie te mogen ontvangen, zelfs als het gaat om persoonsgegevens. Uit artikel 8 onder c van de Wbp volgt dat gegevens wel verwerkt mogen worden, indien daarvoor een wettelijke basis bestaat. Ervan uitgaande dat gemeenten de loonstroken nodig hebben ter uitvoering van de wet kunnen zij bij verschillende instanties gegevens opvragen, waarbij artikel 63 van de Participatiewet geschreven is voor het opvragen van gegevens door gemeenten bij werkgevers. Voor andere instanties is dit geregeld in artikel 64 van de Participatiewet. Zoals in de artikelen benadrukt wordt zijn de desbetreffende instanties alleen verplicht om gegevens te verstrekken die noodzakelijk zijn voor de uitvoering van de wet, waaronder in het bijzonder (de rechtmatigheid van) de bijstandsverstrekking.

Gemeenten moeten bij het verzoek om informatie wel motiveren waarom zij de informatie nodig hebben voor de uitvoering van de wet. Uit de Participatiewet vloeit geen koppeling voort tussen loonkostensubsidie en loonstroken. Bovendien is in artikel 10d van de Participatiewet de aanspraak op loonkostensubsidie geregeld, alsmede hoe loonkostensubsidie moet worden berekend. Hiervoor zijn loonstroken in mijn optiek niet nodig. In uw verzoek om loonstroken aan werkgevers moet u dus goed motiveren waarom u die loonstroken nodig heeft.

Daarnaast zou de gemeente de informatie ook moeten kunnen krijgen van de werknemer. Dit op grond van artikel 17, tweede lid van de Participatiewet. Ook hierbij geldt: het moet wel noodzakelijk zijn ter uitvoering van de wet. De gemeente moet dus ook dan motiveren dat dit het geval is.

Een werknemer kan een werkgever ook toestemming geven om gegevens over hem of haar aan een gemeente door te geven. Let er dan op dat het voor de Wbp van belang is dat deze toestemming vrijelijk gegeven is: een werknemer moet niet het gevoel hebben onder druk te zijn gezet voor de toestemming, of geen keuze te hebben. Uit oogpunt van werkgeversdienstverlening zouden hierover in regionaal verband praktische afspraken kunnen worden gemaakt.

Tot slot moet in het oog worden gehouden dat, indien op dit moment afspraken worden gemaakt en werkwijzen worden ingericht voor gegevensverwerking, hierbij het beste al rekening kan worden gehouden met de Algemene Verordening Gegevensbescherming. Deze treedt in werking op 25 mei 2018 en vervangt dan de Wbp. Hierover vindt u meer in paragraaf 13 (Algemene Verordening Gegevensbescherming).

13. Algemene Verordening Gegevensbescherming

Per 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Vanaf die datum geldt dezelfde privacywetgeving in de hele Europese Unie. De Wet bescherming persoonsgegevens (Wbp), inclusief de Meldplicht datalekken, wordt door deze verordening vervangen. Het is van belang dat gemeenten zich alvast voorbereiden op deze omschakeling.

Onder de AVG wordt privacywetgeving uitgebreid en krijgen organisaties meer verantwoordelijkheid. Europese toezichthouders krijgen bevoegdheden om de naleving van de privacywetgeving te controleren, waarbij boetes tot € 20 miljoen opgelegd kunnen worden (artikel 83 AVG). Meer informatie vindt u [hier](#) op de website van de Autoriteit Persoonsgegevens en [hier](#) op

de website van Europa Decentraal. Europa Decentraal heeft ook een helpdesk voor decentrale overheden, waar onder andere vragen over dit onderwerp gesteld kunnen worden.

Hieronder vindt u een aantal belangrijke wijzigingen, doch deze lijst is niet uitputtend.

- De gegevensverwerking is enkel rechtmatig indien deze terug te voeren is op een van de genoemde grondslagen, zoals vrijelijk gegeven toestemming, of wettelijke verplichting (artikelen 6 en 7 AVG).
- Onder de AVG kan de verplichting ontstaan om een Functionaris voor de Gegevensbescherming in te stellen (artikel 37 AVG).
- De meldplicht inbreuk persoonsgegevens wordt ingesteld. Deze lijkt op de Meldplicht datalekken, maar vanwege de intrekking van de Wbp moet vanaf 25 mei 2018 voldaan worden aan de meldplicht, zoals opgenomen in de AVG (artikelen 33 en 34 AVG).
- Iedere verwerkingsverantwoordelijke moet een register voor gegevensverwerking bijhouden (artikel 30 AVG). De meldplicht voorafgaand aan gegevensverwerking komt te vervallen.
- Burgers krijgen meer rechten, bijvoorbeeld het recht op inzage (artikel 15 AVG), het recht op rectificatie (artikel 16 AVG) en het recht om te worden vergeten (artikel 17 AVG).
- De AVG roept een Europees Comité voor gegevensbescherming in het leven (artikel 68 AVG). Dit Comité kan bijvoorbeeld richtsnoeren uitvaardigen en aanbevelingen doen voor gegevensverwerking.

14. Gegevensuitwisseling bij het levensvatbaarheidsonderzoek in het Besluit bijstandsverlening zelfstandigen (Bbz): tijdige afspraken nodig

Van belang is dat voor bedrijven andere regels kunnen gelden, bijvoorbeeld ten aanzien van het instellen van een Functionaris voor de Gegevensbescherming. Indien uw gemeente gebruik maakt van derden, die gegevens gebruiken of verwerken -zoals bijvoorbeeld gebeurt bij het levensvatbaarheidsonderzoek in het Bbz- moeten deze derden ook aan de AVG voldoen, maar de regels kunnen anders zijn. Aangeraden wordt om tijdig afspraken te maken met de organisaties waarmee u informatie deelt, zodat eventuele nieuwe werkprocessen zijn ingesteld vóór mei 2018.

15. Aanvraagformulier voorschot in 2017 op kosten bijstand staat online

In het Bestuursakkoord en Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom is afgesproken dat het Rijk in 2016 en 2017 de kosten voor bijstand vanwege de verhoogde asielinstroom voorfinanciert. Gemeenten kunnen daarom dit jaar, net als in 2016, een voorschot op het bijstandsbudget aanvragen (de gebundelde uitkering). Het voorschot dat wordt uitbetaald in 2017 wordt in de periode 2019 tot en met 2026 in gelijke delen verrekend met de gebundelde uitkering Participatiewet.

Het voorschot wordt alleen op aanvraag verleend. Gemeenten kunnen tot uiterlijk 24 november het aanvraagformulier indienen dat te vinden is op rijksoverheid.nl; deze vindt u [hier](#).

Op de website is een uitgebreide nadere toelichting beschikbaar.

16. Campagne 'Weet hoe het zit'

Op 1 juli 2016 heeft het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid de campagne 'Weet hoe het zit' beëindigd. Gemeenten en sociale diensten konden tijdens de campagne beeldmateriaal van de site weethoehetzit.nl downloaden en voor eigen publicaties (folders, advertenties, posters en websites) gebruiken. Nu de campagne is gestopt kan dit materiaal niet meer gebruikt worden, in verband met rechten van de fotograaf en de modellen. Gebruikt u de materialen toch, dan kunnen de fotograaf en modellen u daarvoor een vergoeding vragen. Wilt u dit bericht doorgeven aan uw afdeling communicatie?

17. Eenmalige gegevenslevering doelgroepregister

Afgesproken is dat er voor mensen met een arbeidsbeperking 125.000 extra banen in de markt en bij de overheid worden gecreëerd. De ambitie is om iedereen in staat te stellen volwaardig mee te doen **op de inclusieve arbeidsmarkt** en bij te dragen aan de samenleving.

In de wet Banenafspraken en Quotum arbeidsbeperkten is opgenomen dat UWV de mensen die onder de doelgroep banenafspraken en quotum vallen, registreert in het landelijk doelgroepregister (LDR). Aan werkgevers kan daardoor op voorhand kenbaar worden gemaakt of mensen meetellen voor de banenafspraken en het quotum.

Er kunnen verschillende groepen arbeidsbeperkten in het LDR worden opgenomen:

- Een persoon met een arbeidsbeperking die voor arbeidsondersteuning een beroep doet op de gemeente en die naar het oordeel van UWV niet in staat is 100% van het WML te verdienen. Dit betreffen zowel de gemeentelijke uitkeringsgerechtigden als de zogenoemde niet-uitkeringsgerechtigden. De beoordeling kan worden verzocht door gemeenten, of door de werkzoekende zelf.
- De Wajongers die onder de oude Wajong en de Wajongers die onder de werk- en studieregeling op basis van de nieuwe Wajong vallen. Zij zijn van rechtswege in het LDR opgenomen.
- Een persoon die werkzaam is via een Wsw-detachering of met een Wsw-indicatie. Zij zijn van rechtswege in het LDR opgenomen. Iemand die werkzaam is op een Wsw-dienstbetrekking of via beschermt werk tellen echter niet mee voor de banenafspraken en voor het quotum.
- Een persoon die werkzaam is via een WIW-baan of ID-baan. Ook zij zijn van rechtswege in het LDR opgenomen.
- Een persoon met een arbeidsbeperking waarvan via een gevalideerde loonwaardemeting op de werkplek een loonwaarde van minder dan 100% van het WML is vastgesteld (Praktijkroute).
- Arbeidsbeperkten die dankzij een voorziening 100% WML kunnen verdienen.
- Leerlingen en schoolverlaters van het voortgezet speciaal onderwijs (vso) en schoolverlaters van het praktijkonderwijs (pro). Zij kunnen zich melden bij UWV voor opname in het LDR. UWV geeft de opname van de vso/pro-leerling in het LDR door aan de gemeente.

Voor het aan het werk helpen van en voor een adequate dienstverlening aan de gemeentelijke doelgroep is het van belang dat gemeenten goed zicht hebben welke mensen er in het LDR zijn opgenomen. Het is noodzakelijk voor de uitvoering van hun re-integratietaken. Daarnaast is afgesproken dat gemeenten vanaf 2016 de Kandidatenverkenner Banenafspraken (KVB) met profielen van hun doelgroep LDR vullen.

Gebleden is dat het aantal profielen dat gemeenten hebben aangeleverd zeer gering is. Gemeenten geven als reden hiervoor onder andere aan dat zij niet weten wie van de gemeentelijke doelgroep in het LDR staan. Het ontbreken van een overall beeld van de doelgroepopulatie bij sommige gemeenten kan consequenties hebben voor de uitvoering van de re-integratietaken die gemeenten hebben.

De periode van invoering van het doelgroepregister LDR was ook de periode waarin de gemeenten met diverse nieuwe taken werden geconfronteerd. Het kan zijn dat er gemeenten zijn die zich het belang van een nauwkeurige administratie bij de invoering van het LDR destijds niet hebben gerealiseerd. Voorts zijn er groepen personen die zelf een registratie in het doelgroepregister kunnen aanvragen. Dit betreft de groep leerlingen en schoolverlaters vso/pro en de zelfmelders voor een beoordeling UWV. Weliswaar ontvangen de desbetreffende gemeenten in deze gevallen van UWV een bericht van opname, maar ook hier hebben gemeenten zich wellicht niet gerealiseerd dat het met het oog op hun re-integratietaken noodzakelijk is om ook hen zorgvuldig te registreren.

Hoewel gemeenten op individueel niveau kennis kunnen nemen van het feit dat een persoon een doelgroepregistratie heeft zijn veel gemeenten thans niet in staat om een overall beeld van hun doelgroepopulatie uit de eigen systemen te krijgen.

In verband hiermee krijgen gemeenten éénmalig hun populatie uit het LDR bestand ter beschikking gesteld door het UWV. Aan de levering wordt de voorwaarde gesteld dat gemeenten met UWV het

adres verifiëren waarheen de terugmeldingen en beoordelingen van UWV gestuurd worden van personen die in het LDR worden opgenomen en tot de doelgroep van de desbetreffende gemeente behoren. Gemeenten kunnen op deze wijze zorg dragen voor een juiste opname van deze personen in de gemeentelijke administratie, zodat gemeenten het totaalbeeld van de gemeentelijke doelgroep geactualiseerd kunnen houden.

Procedure

De volgende procedure zal worden gehanteerd:

Eenmalige gegevenslevering

Via deze gegevenslevering krijgt de gemeente een bestand waarin alle personen binnen de gemeente met een registratie in het Doelgroepregister zijn opgenomen. Als peildatum voor de gegevens in het bestand wordt 1 november 2017 gehanteerd.

Deze gegevenslevering is verkrijgbaar in de periode van 1 november 2017 tot 1 februari 2018, via het zakelijk portaal van UWV Gegevensdiensten.

Aanvraag

Elke gemeente moet een aanvraag voor de eenmalige gegevenslevering indienen bij UWV Gegevensdiensten. Dit gaat via het portaal MijnGegevensdiensten. Gemeenten die nog niet over een account beschikken kunnen deze via uwv.nl/zakelijk aanmaken. De aanvraag verloopt via een e(lektronisch) aanvraagformulier.

Een invulinstructie wordt beschikbaar gesteld via uwv.nl/zakelijk. Bij problemen met het invullen van het e-formulier kan de gemeente zich melden bij het loket van UWV Gegevensdiensten via gegevensdiensten@uwv.nl.

Registratie en toetsing

De aanvraag wordt door UWV Gegevensdiensten geregistreerd, waarna het verzoek op volledigheid en juistheid (doelbinding) wordt getoetst.

Ophalen gegevenslevering

Zodra de aanvraag is goedgekeurd kan de gemeente de gegevenslevering downloaden via MijnGegevensdiensten.

18. Inwerkingtreding wet beëindigingsgrond bij jihadisme

Hierbij informeer ik u dat de Wet van 15 januari 2017 tot wijziging van de socialezekerheidswetgeving, de Wet structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen, de Wet studiefinanciering 2000, de Wet studiefinanciering BES, de Wet tegemoetkoming onderwijsbijdrage en schoolkosten en de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen in verband met opname van een grondslag voor beëindiging van uitkeringen, studiefinanciering en tegemoetkoming bij deelname aan een terroristische organisatie (Stb. 2017, 78) (wet beëindigingsgrond bij jihadisme) per 1 oktober 2017 in werking is getreden.

Het doel van deze wet is de bescherming van de nationale veiligheid door middel van het verhinderen van financiële ondersteuning van terroristische organisaties, van de terroristische strijd en van andere vormen van terroristische activiteiten. Voorkomen moet worden dat de Nederlandse overheid, via uitkeringen, toeslagen en studiefinanciering, direct dan wel indirect een financiële bijdrage levert aan personen of aan organisaties die zich bezighouden met terroristische activiteiten of daar ondersteuning aan bieden. De inwerkingtreding van deze wet betekent voor u dat u een uitkering aan een uitreiziger na de melding van de AIVD of nationale politie meteen kunt beëindigen.

De doelgroep die onder de reikwijdte van de wet beëindigingsgrond bij jihadisme valt, bestaat uit personen ten aanzien van wie door de opsporingsdiensten of de inlichtingen- en veiligheidsdiensten is gemeld dat het gegronde vermoeden bestaat dat de persoon zich buiten Nederland bevindt, met het doel om zich aan te sluiten bij een organisatie die is geplaatst op de lijst van organisaties,

bedoeld in artikel 14, vierde lid, van de Rijkswet op het Nederlanderschap. Aangezien de huidige terroristische dreiging voornamelijk uit jihadistische hoek komt, betreft het thans uitreizigers die zich aansluiten bij de jihadistische strijd, hoewel niet kan worden uitgesloten dat in de toekomst een vergelijkbare dreiging uitgaat van andere stromingen of groeperingen.

De vaststelling of een persoon een uitreiziger is, geschiedt op basis van een melding van de opsporingsdiensten of inlichtingen- en veiligheidsdiensten, zijnde de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst (AIVD) en/of de nationale politie. Dit betekent dat de uitvoeringsinstellingen op het terrein van de sociale zekerheid, toeslagen en studiefinanciering (UWV, SVB, B&W van gemeenten, DUO, Belastingdienst) niet zelf hoeven te onderzoeken of een betrokkene een uitreiziger is, maar dat zij zich kunnen baseren op de melding die zij van deze diensten hebben ontvangen in de vorm van een proces-verbaal en/of ambtsbericht. In een dergelijk proces-verbaal en/of ambtsbericht zijn concrete feiten en omstandigheden opgenomen die betrekking hebben op de betrokkene op basis waarvan de conclusie wordt getrokken dat er een gegronnd vermoeden bestaat dat betrokkene zich buiten Nederland bevindt met het doel zich aan te sluiten bij een terroristische organisatie.

De datum van uitreis van de uitreiziger zal niet altijd vermeld zijn in het proces-verbaal en/of ambtsbericht, omdat de precieze datum van uitreis niet in alle gevallen bekend zal zijn. Het is dan wel duidelijk dat de betrokkene zich op dat moment buiten Nederland bevindt. De uitvoeringsinstellingen kunnen in die gevallen de datum van het proces-verbaal en/of ambtsbericht als uitgangspunt voor de datum van de beëindiging van de uitkering, toeslag of studiefinanciering nemen.

Om te kunnen nagaan of er een gegronnd vermoeden bestaat dat iemand is uitgereisd met het doel zich aan te sluiten bij een terroristische organisatie en derhalve geen recht meer heeft op een uitkering, toeslag of studiefinanciering, is het nodig dat de uitvoeringsinstellingen een betrouwbaar signaal krijgen dat een dergelijk persoon daadwerkelijk is uitgereisd. De uitvoeringsinstellingen zijn immers niet zelf in staat om na te gaan of er ten aanzien van een bepaald persoon het gegronde vermoeden bestaat dat hij/zij zich buiten Nederland bevindt met het doel zich aan te sluiten bij een terroristische strijdgroepering. Het zijn de AIVD en/of de Nationale politie die wel de beschikking hebben over dergelijke informatie. Het is dus nodig dat de informatie van deze instanties terecht komt bij de uitvoeringsinstellingen die bevoegd zijn om een uitkering te beëindigen. Daartoe wordt gebruik gemaakt van de rol die Onze Minister heeft (via de Inspectie Sociale Zaken en Werkgelegenheid, verder: Inspectie SZW) in de Contraterrorisme Informatiebox (CT-Infobox) voor UWV, SVB, gemeenten en DUO. De CT-Infobox is een samenwerkingsverband tussen verschillende ketenpartijen (ondermeer AIVD, MIVD, OM, Nationale Politie, IND, Inspectie SZW, FIOD), met als doel een bijdrage te leveren aan reductie van het risico op terroristische activiteiten die een bedreiging vormen voor de nationale veiligheid. Dit gebeurt door informatie die bij de deelnemende partijen aanwezig is over risicovolle personen bijeen te brengen, in samenhang te beoordelen, interventiemogelijkheden te overwegen en hierover, middels ondermeer een ambtsbericht of proces-verbaal, te adviseren aan (een van) de partijen die deelnemen aan de CT-Infobox, of aan derden.

UWV, SVB, gemeenten en DUO verstrekken op verzoek aan de medewerker van de Inspectie SZW, die werkzaam is bij de CT-Infobox, het gegeven of een betreffend persoon uitkering, of studiefinanciering of tegemoetkoming ontvangt en zo ja van welke uitvoeringsinstelling. De functionaliteit om de uitkeringsgegevens van UWV, SVB en gemeenten aan de Inspectie SZW te verstrekken is Suwinet-Inkijk. Hiervoor is een grondslag geregeld in het Besluit van 22 september 2017 tot wijziging van het Besluit politiegegevens en het Besluit SUWI in verband met het creëren van een grondslag voor het verstrekken van een melding door de politie ten behoeve van het beëindigen van een uitkering, toeslag of studiefinanciering bij deelname aan een terroristische organisatie en het uitwerken van de gegevensuitwisseling tussen de uitvoeringsinstanties en de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid ten behoeve van de beëindiging van uitkeringen bij deelname aan een terroristische organisatie (Stb. 2017, 353) (Besluit beëindigingsgrond bij jihadisme). De Inspectie SZW beschikt dan ten behoeve van de CT-Infobox over de benodigde uitkeringsgegevens van deze uitvoeringsinstellingen. Tussen DUO en de Inspectie SZW is een

aparte voorziening gecreëerd om de gegevens over studiefinanciering en tegemoetkomingen via de Inspectie SZW bij de CT-Infobox in te brengen. Voor de Belastingdienst wordt gebruikt gemaakt van de rol van de Minister van Financiën in de CT-Infobox.

Na inbreng van de uitkeringsgegevens in de CT-Infobox kan vervolgens het ambtsbericht van de AIVD of proces-verbaal van de politie waarin een persoon wordt aangemerkt als uitreiziger gericht worden verstuurd naar de uitvoeringsinstelling die aan die uitreiziger een uitkering verstrekt. Vervolgens kan na marginaal onderzoek van de uitvoeringsinstelling de desbetreffende uitkering meteen, in overeenstemming met de toepasselijke wettelijke regels, worden beëindigd.

Meer informatie kunt u lezen in de parlementaire stukken bij de Wet beëindigingsgrond bij jihadisme¹ en bij het Besluit beëindigingsgrond bij jihadisme.

¹ Stb. 2017, 78; Kamerstukken II 2016/17, 34 577.